

APPENDIX

પર્યાવરણ સભાનતા માપદંડ

નામ :

ધોરણ : પ્રવાહ : જાતિ:ભાઈ/બહેન :

શાળાનું નામ :

વિભાગ -1

પ્રસ્તુત યાદીમાં 30 વિધાનો છે, જેમનો હેતુ પર્યાવરણ અંગેની જાગૃતિ વિશે તમારા વિચારો જાણવાનો છે. દરેક વિધાન વાંચો અને દરેક વિધાનની સામે પાંચ ખાનાઓ આપેલ છે. જે સંપૂર્ણ સંમત, સંમત, તટસ્થ, અસંમત, અને સંપૂર્ણ અસંમત જેવા વિકલ્પો દર્શાવે છે. તે પૈકી કોઈ એક ખાનામાં ✓ નું નિશાન કરવાનું છે.

જવાબ આપવાની રીત ઉદાહરણ ધ્વારા સમજાવે

ઉદાહરણ

ક્રમ	વિધાન	સંપૂર્ણ સંમત	સંમત	તટસ્થ	અસંમત	સંપૂર્ણ અસંમત
1.	પર્યાવરણ વિના સજીવોનો વિકાસ શક્ય નથી.	✓				

આ વિધાન સાથે સંપૂર્ણ સંમત હોવાને કારણે આ વિધાન સામેના પહેલા ખાનામાં ખરાની નિશાની કરી છે તમારે પણ બધા જ વિધાનોના જવાબ આપવાના છે, અને વિધાન સામેના એક ખાનામાં ✓ નું નિશાન કરવાનું છે.

ક્રમ	વિધાન	સંપૂર્ણ સંમત	સંમત	તટસ્થ	અસંમત	સંપૂર્ણ અસંમત
1	પર્યાવરણનું પ્રદુષણ સ્વાસ્થ્ય માટે હાનિકારક છે.					
2	પેપર બચાવવા માટે ઈ- ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.					
3	વૃક્ષો કાપવાથી આવાસની વધુ જગ્યા પ્રાપ્ત થાય છે તેથી વૃક્ષો કાપી નાખવા જોઈએ					
4	5-સ્ટાર રેટિંગ વાળા ઇલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણોનો ઉપયોગ કરવો યોગ્ય છે.					
5	દૂષિત પાણીને રીસાયકલ કરી ફરીથી ઉપયોગમાં લઈ શકાય					
6	સાપ, ઉંદર તેમજ અન્ય જીવો જે માનવ સૃષ્ટિને નુકશાન કરતાં છે તેનો નાશ કરવો જોઈએ					
7	વિદ્યાર્થીઓએ વૃક્ષારોપણની પ્રવૃત્તિમાં ભાગ લેવો જોઈએ					
8	બાગમાં નાસ્તો કર્યા પછી કાગળ અને કોથળીને કચરાપેટીમાં નાખું છું.					
9	ઘરના જે ઓરડામાં બલ્બની જરૂર હોય તેજ ઓરડાનો બલ્બ ચાલુ રાખું છું.					
10	નળમાંથી ટપકતા પાણી અંગે દરકાર કરતો નથી					

11	માનવીનાં વસવાટ તેમજ અન્ય ભૌતિક સગવડોને પહોંચી વળવા માટે જંગલો તેમજ કુદરતી સંપત્તિનો વધુ ઉપયોગ કરવો જોઈએ					
12	કુદરતી સંપત્તિઓને જાળવવા માટે માણસે પોતાની જીવન જીવવાની રીતો બદલવી જોઈએ					
13	જ્યાં સાઈકલ કે પગે ચાલીને જવાય તેવું હોય ત્યાં પણ સ્કુટર લઈને જવાનો આગ્રહ રાખું છું					
14	બજારમાંથી ફળો ખરીદેને એને પ્લાસ્ટિક બેગની જગ્યાએ પેપરબેગમાં લાવવાનું પસંદ કરું છું.					
15	ભારતની પ્રદુષણની સમસ્યાકોઈ પણ ભયજનક સંકેત સૂચવતું નથી					
16	પ્રદુષણ ઘટાડવા માટે કડક કાયદાનો અમલ કરવું એજ અસરકારક માર્ગ છે.					
17	શહેરનીગંદકીની સમસ્યાનો નિકાલ ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં કરીને જશક્ય છે					
18	જે વાહનોમાં બળતણનો ઓછા પ્રમાણમાં વપરાશ થાય છે તે વાહનોનો ઉપયોગ કરવા માટે સરકારે પ્રોત્સાહન આપવું જોઈએ					
19	પ્રદુષણ ઘટાડવા માટે CNG સાધનોનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ					
20	રાસાયણિક ખાતરનો વધુ ઉપયોગ					

	જમીનની ગુણવત્તા વધારે છે					
21	ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રો રહેણાક વિસ્તારમાં દુર્ગંધ ફેલાવે છે તેથી બંધ કરવા જોઈએ					
22	પર્યાવરણની સમતુલા ખોરવવા માટે મનુષ્ય જવાબદાર છે.					
23	ન્યુક્લિયર પાવર ક્ષેત્ર એ માનવ પર તોળાતું સંકટ છે					
24	ગ્રીન હાઉસ અસરએ પૃથ્વી પર વસતા જીવો માટેખતરારૂપ છે.					
25	એસીડ વર્ષા જંગલો માટે ઉપયોગી છે					
26	પ્રાણીઓનું રક્ષણ આવશ્યક નથી					
27	ઊંચા અવાજે વાગતા લાઉડ સ્પીકર એ મનોરંજન માટે ઉત્તમ છે					
28	પુનઃપ્રાપ્ય ઉર્જાસ્ત્રોતોના ઉપયોગ દ્વારા પર્યાવણનું રક્ષણ થઈ શકે છે					
29	નવી ટેક્નોલોજીને કારણેપર્યાવણ વધુ પ્રદુષિત થયું છે.					
30	પર્યાવણની સભાનતા લાવવા માટે વકતૃત્વ સ્પર્ધાનું આયોજન કરવું જોઈએ					

વિભાગ- 2

ક્રમ	વિધાન	સાચુ	ખોટું
1	હવા જમીન ધોવાણ માટેનું મુખ્ય કારણ છે		
2	પેટ્રોલ, ગેસ જેવા પુનઃઅપ્રાપ્ય ઉર્જા સ્ત્રોતોનો કાર્યક્ષમ ઉપયોગ કરવો જોઈએ		
3	વસ્તી વધારા ને કારણે પર્યાવરણનું પ્રદુષણ વધ્યું છે		
4	જંગલો હવા શુદ્ધિકરણ અને પ્રદુષણ અટકાવવામાં મહત્વનો ભાગ ભજવે છે		
5	બાયોગેસ પ્લાન્ટ હવા પ્રદુષણ ઉત્પન્ન કરે છે		
6	રેડિયો એક્ટીવ કિરણો માનવીય શરીર ઉપર જનીનિક ફેરફારો ઉત્પન્ન કરે છે		
7	બધા સજીવો પર્યાવરણ પર નિર્ભર છે		
8	ગ્લોબલ વોર્મિંગને કારણે વાતાવરણમાં ફેરફારો થયા છે		
9	15 મી જુન પર્યાવરણ દિન તરીકે ઉજવાય છે		
10	સૂર્ય એ ઉર્જાનો મુખ્ય સ્ત્રોત છે		
11	વન્ય જીવ અભ્યારણનો મુખ્ય હેતુ આનંદ પ્રમોદ માટેનો છે		
12	માણસ ધ્વારા થતું પ્રદુષણ પર્યાવરણમાં બદલી ના શકાય તેવા ફેરફારો સર્જે છે		
13	પર્યાવરણમાં થતા ફેરફારોને કારણે કેટલીક જાતી નાશ થવાને આરે છે		
14	ઓઝોન સ્તરમાં ગાબડું પડવાથી સૂર્યના પારજાંબલી કિરણો વધારે માત્રામાં આવે છે		
15	લોકોમાં પર્યાવરણ અંગે સભાનાતાનું સ્તર પુરતું છે?		
16	ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર ધ્વારા થતા કચરાનો નિકાલ નદીમાં કરવો જોઈએ		

17	પર્યાવરણ રક્ષણ માટે કડક કાયદા હોવા આવશ્યક છે		
18	કૃષિ ક્ષેત્રમાં સેન્દ્રીય ખાતરનો વધુ ઉપયોગ જમીનની ગુણવત્તા વધારે છે		
19	દેશના વિકાસ માટે તંદુરસ્ત પર્યાવરણ હોવું આવશ્યક છે		
20	પર્યાવરણનાં રક્ષણ માટે ભારતમાં પર્યાવરણ સુરક્ષા એક્ટ 1986 (Environmental Protection Act, 1986) અમલમાં મુકવામાં આવેલ છે		
21	હવાપ્રદુષણને કારણે વિશ્વમાદરવર્ષે 2 મિલિયન લોકોના અકાળે મૃત્યુ થાય છે.		
22	ગટરના પાણીનો નિકાલ જળમાર્ગોમાં કરવામાં આવે છે.		
23	માસાહારી આહાર કરતા શાકાહારી આહાર પર્યાવરણ માટે અનુકૂળ છે		
24	ઓક્સિજન વાયુ ગ્રીનહાઉસ વાયુ છે.		
25	DDT દવાઓના છંટકાવથી જમીન અને જળનું પ્રદુષણ વધ્યું છે.		